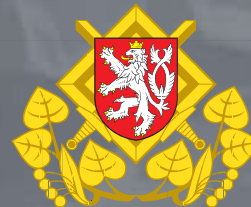

akti+

Speciální síly

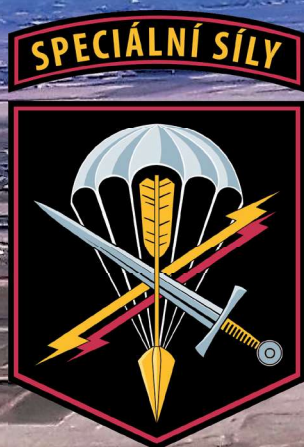

report

Připraveno
ve spolupráci
s redakcí:

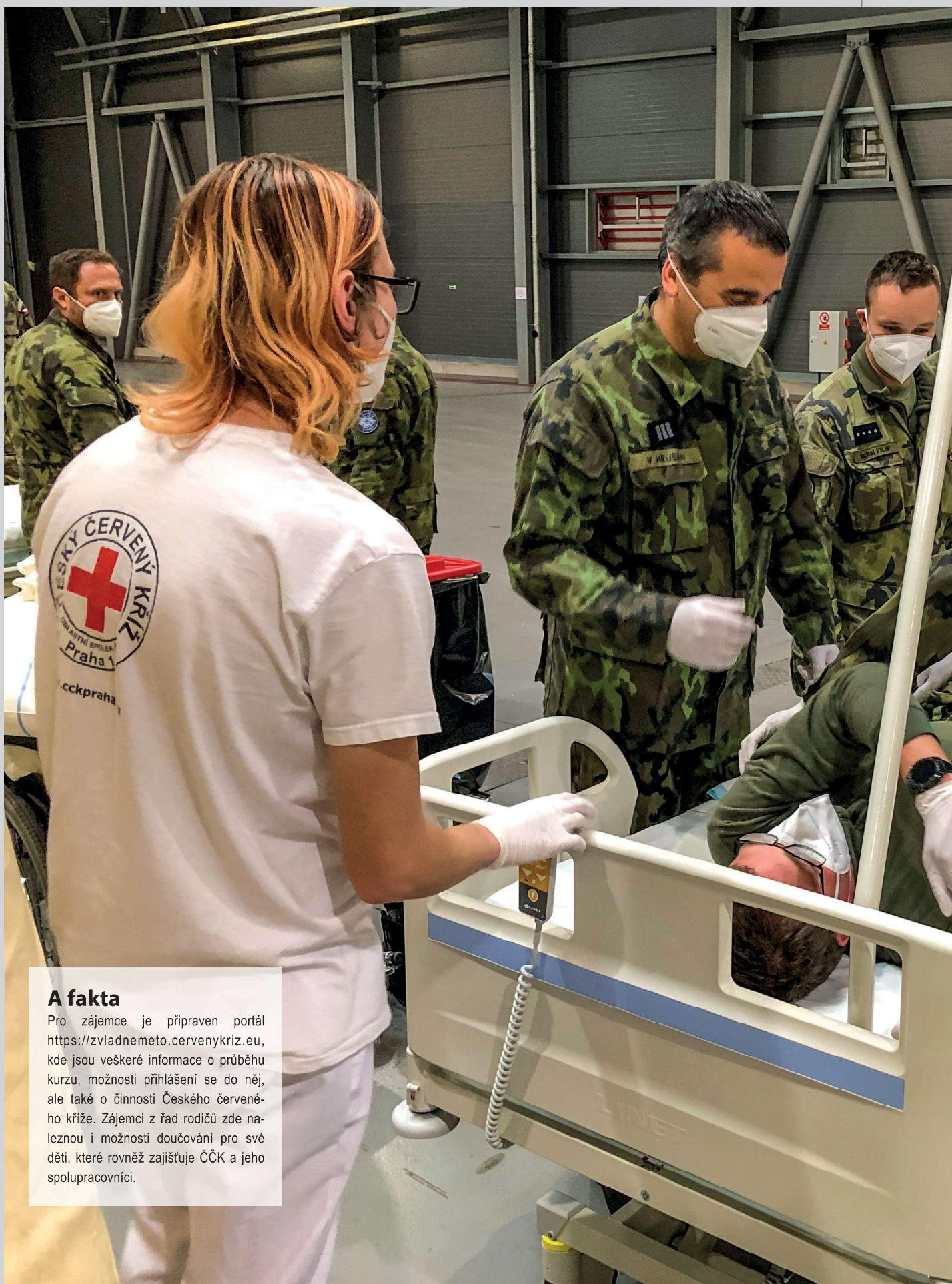
Speciální síly

Speciální síly jsou samostatný druh sil, který poskytuje České republice vysoce flexibilní a efektivní strategický nástroj v oblasti zajištění obrany a bezpečnosti. Jsou tvořeny Ředitelstvím speciálních sil, které zabezpečuje velení a řízení, a jeho podřízenými útvary. Konkrétně 601. skupinou speciálních sil a před nedávnem zřízeným Centrem speciálních sil. Speciální síly jsou schopny provádět celé spektrum speciálních operací: speciální průzkum, ofenzivní činnost, podporu a vliv ve všech geografických a klimatických podmínkách. Pro zvýšení mobility a podpory speciálních operací vyčleňují vzdušné síly vrtulníkovou jednotku, tzv. Letecký odřad speciálních operací.

Úkolem Ředitelství speciálních sil je poskytovat plně připravené síly k vedení speciálních operací na obranu ČR a jejich zájmů jako adekvátní odpověď na aktuální hrozby prostředí. Koordinovat veškeré plánování, řízení a podporu speciálních operací AČR a podle rozhodnutí náčelníka Generálního štábu zabezpečit jejich velení a řízení.

Speciální síly mají své stálé zástupce v mezinárodním štábu na NATO Special Operations Headquarters. Přítomnost českého prvku umožňuje sdílet ředitelství nejaktuálnější informace, dále se podílet na plánování a řízení koaličních operací speciálních sil NATO nebo na systému vzdělávání formou školení, kurzů a poradenství.

Naše speciální síly našly své kořeny ve speciálních výsadcích v době druhé světové války. A to ať již z Velké Británie či Sovětského svazu. Jen ve Velké Británii bylo v letech 1941 až 1943 na stanici STS 25 ve třinácti kurzech útočného boje vycvičeno celkem 252 vybraných československých dobrovolníků. První poválečná výsadková jednotka v podobě Pěšího praporu 71 československých parašutistů vznikla v roce 1947 ve Stráži pod Ralskem. Ta se o pět let později stala základem pro vytvoření výsadkové brigády. Již v listopadu 1957 byla do sestavy 22. brigády včleněna nově vytvořená 22. průzkumná rota zvláštního určení, která se o dva roky později rozrostla na prapor. Právě na jeho základě vznikl počátkem září 1961 v Holešově 7. pluk speciálního určení. V roce 1987 byla z výsadkového pluku v Prostějově vytvořena 22. výsadková brigáda zvláštního určení. A právě z ní se postupně transformuje 6. speciální brigáda a nakonec i 601. skupina speciálních sil.

A fakta

Pro zájemce je připraven portál <https://zvladnemeto.cervenykriz.eu>, kde jsou veškeré informace o průběhu kurzu, možnosti přihlášení se do něj, ale také o činnosti Českého červeného kříže. Zájemci z řad rodičů zde naleznou i možnosti doučování pro své děti, které rovněž zajišťuje ČČK a jeho spolupracovníci.

Vojáci se učí správně polohovat pacienta.

Kurzem Českého červeného kříže moderního ošetřovatelství prošlo 500 vojáků pozemních sil

Učili se pomáhat

Na přelomu listopadu a prosince absolvovalo celkem 500 příslušníků pozemních sil školení v základech moderního ošetřovatelství. Jednodenním kurzem prochází vojáci, kteří jsou předurčení k nasazení do zdravotnických zařízení nebo zařízení sociálních služeb. Kurzy zabezpečil Český červený kříž a vojáci ho absolvovali v prostorách Oblastního spolku ČČK v Olomouci a záložního zdravotnického zařízení v Letňanech.

„Chtěla bych, abyste byli alespoň trochu připraveni na nejrůznější okamžiky ošetrovatelské péče. Buďte všímaví, nemocní čekají na každé vlídné slovo nebo povzbudivý dotek. Uvidíte, že vaše přítomnost bude zpestřením a potěšením nejen pro ně samotné, ale i ošetřující personál,“ uvedla Ludmila Konštatská přednášející vojákům v Olomouci. V uplynulých hodinách je seznámila se specifiky péče o nemocné a nemohoucí, vysvětlila jim, jak s nimi jednat i bezpečně zacházet, čemu věnovat zvýšenou pozornost a jak spolupracovat s ošetřujícím personálem. To vše bylo doplněno celou řadou praktických postřehů, které v oblasti péče o druhé za roky praxe nasbírala. Účastníci kurzu si i prakticky vyzkoušeli polohování nemocného nebo způsoby úpravy lůžka.

Pro vojáky bez zkušeností

Kurz je primárně určen pro vojáky bez zdravotnických zkušeností, ale mohou se jej samozřejmě účastnit i specialisté CLS. Jejich dosavadní zdravotnický výcvik je ale zaměřen čistě na poskytnutí neodkladné první pomoci na bojišti a témata věnovaná ošetrovatelství jsou i pro ně něčím zcela novým. Oproti běžné výuce ošetrovatelství byl tento kurz zaměřen na šest hlavních bodů:

- hygienickou péči o pacienta;
- podporu pohyblivosti pacienta;
- manipulaci s lůžkem;
- zásady podávání stravy a pitný režim;
- prevenci proleženin;
- komunikaci s pacientem.

Připraven na míru ČČK

„O tuto aktivitu nás požádala sama armáda a vojáci na tomto intenzivním jednodenním osmihodinovém školení prošli základy v polohování pacientů, podávání stravy nebo při pomoci v osobní hygieně,“ říká prezident Českého červeného kříže Marek Jukl. „Absolventi těchto kurzů se pak mohli zapojit do pomoci zdravotnickým a sociálním zařízením s lůžkovou péčí, které covid nejvíce postihuje. Je důležité však zmínit, že jejich úlohou nebylo nahradit profesionální zdravotnický personál, ale pomáhat jim v jejich práci. Podle našich školitelů pracovníci a zdravotnický personál určitě ocení především jejich fyzickou sílu.“ Po absolvování kurzu Českého červeného kříže obdrželi vojáci certifikát, který je opravňuje tuto pomoc poskytovat a pomáhat profesionálním zdravotníkům a ošetrovatelům tam, kde je to nejvíce potřeba.

Od osmnácti let

Ačkoliv kurz absolvovalo 500 vojáků pozemních sil, zdravotnictví, které je aktuálně značně přetížené, oceňuje pomoc od všech dobrovolníků. Na to reaguje právě ČČK a připravil výše zmíněný kurz i pro širokou veřejnost. Absolvovat jej lze ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze a nově i v Českých Budějovicích, Frýdku-Místku, Havlíčkově Brodě, Brně, Chrudimi, Jičíně, Kroměříži, Liberci, Litoměřicích, Jablonci nad Nisou, Opavě, Ostravě, Písku, Plzni, Příbrami, Olomouci, Ústí nad Orlicí a ve Vsetíně. Kurzy budou nabízeny bezplatně tak dlouho, dokud bude třeba, respektive dokud se situace nezlepší a tlak na zdravotnictví neskončí. Dovednosti, které účastníci získávají, což platí pro vojáky i civilisty, samozřejmě uplatní i doma nebo ve svém okolí při péči o své blízké a známé. I tím se odlehčí celému zdravotnickému systému.

Text: Michal Voska a Jana Deckerová, foto: Michal Voska

Instruktor objasňuje vojákům základní péči o pacienta.

I převlékání postele je potřebnou dovedností.

Základy moderního ošetrovatelství provází i řada manuálů.

Praktický nácvik použití brokovnice při balistickém breachingu

Vojáci Armády ČR si vyměňovali zkušenosti z tzv. breachingu, který bude příští rok zařazen jako novinka do výcviku

Násilné vstupy do objektů

Vypáčení dveří, odstřelení zámku nebo vniknutí do budovy pomocí nálože – to všechno bylo obsahem soustředěného výcviku řídicích kurzů v provádění násilných vstupů do objektů neboli tzv. breachingu. Během 14 dnů si vojáci 15. ženijního pluku Bechyně, 601. skupiny speciálních sil Prostějov a 43. výsadkového pluku Chrudim vyměňovali zkušenosti ze zahraničních kurzů i operací a sladili způsoby a postupy, jak nejlépe tuto novinku zavést do výcviku jednotek Armády České republiky.

Mechanický breaching za použití páčidel a výcvikového dveřního rámu

„Je to jedna z klíčových schopností, nejenom pro speciální síly a výsadkáře, ale průřezově pro všechny konvenční jednotky, protože je vysoký předpoklad boje v zastavěných oblastech,“ uvedl při své průběžné kontrole náčelník Generálního štábu Armády České republiky armádní generál Aleš Opat.

Úkol k zavedení nového kurzu v tzv. breachingu obdržel 15. ženijní pluk v květnu loňského roku. „Posláním tohoto soustředěného výcviku je připravit řídicí zaměstnání, tedy osoby, které povedou jednotlivé části kurzu v násilných vstupech do objektů,“ popsal stěžejní bod celé přípravy zástupce velitele 15. ženijního pluku plukovník František Richter. Breaching je jednoduše řečeno násilný vstup do budovy oslabeným místem, zpravidla dveřmi, a slouží k tomu, aby se dovnitř dostal útočný tým. Podle jednoho z řídicích kurzu kapitána Jana Hanudela se jedná o komplexní schopnost, která v AČR dlouhodobě chyběla. „Poprvé jsem breaching cvičil v roce 2014 v rámci kurzu CEO USMC v USA. Obdobnou zkušenost mají další desítky vojáků ze zahraničního působení s koaličními partnery. Roky se tento výcvik nedařilo zavést do naší přípravy a až intenzita soudobých konfliktů v zastavěných oblastech potvrdila, že zavedení breachingu nelze nadále odkládat.“

Násilné vstupy do objektů lze provést třemi různými způsoby – mechanicky, balisticky a explozivně. Mechanický postup je ten nejzákladnější. Najdeme ho i v historii, kdy se

Průběžná kontrola náčelníka Generálního štábu armádního generála Aleše Opaty

prorážely hradní brány beranidlem. „V současnosti jsme pokročili k použití páčidel k vytlamování dveří. Laicky to můžeme přirovnat k situaci, kdy se vám do bytu snaží dostat zloděj,“ dodal kapitán Hanudel.

Balistický způsob je úzce spjat se střelcovou přípravou. Za použití stříelné zbraně se zamykací mechanismy (např. zámky nebo panty) jednoduše odstřelí.

Posledním způsobem je explozivní vniknutí do budovy, které se používá v případě vysoké odolnosti překážky, nebo když předchozí postupy selhaly. „Co se týká úplně té nejzákladnější úrovně, tak stačí obyčejná bleskovička. Podle konstrukce a materiálu cíle se

zvolí nejvhodnější nálož, kterou se dají otevřít např. dveře. Pokud má konstrukce dveří větší odolnost, bavíme se tady např. o použití železných prvků, tak tam se používá speciální náloživo, které nemá funkci tlačnou, ale řeznou,“ vysvětlil použití náloživa instruktor ze střediska bojového výcviku 43. výsadkového pluku v Chrudimí.

Bezpečnost jednotlivců a celé skupiny je a vždycky bude na prvním místě. Největší riziko souvisí s explozivní částí provedení. „Breaching je podobný výcviku s použitím trhavin. Zásadní rozdíl je v tom, že breachingový tým stojí u nálože v MSD (minimální bezpečná vzdálenost), a přesto musí

Iniciace sliderové nálože při explozivním breachingu

Praktický nácvik použití brokovnice při balistickém breachingu

být chráněn především proti tlaku a střepinám. To jsou dvě základní oblasti, které mají kritický dopad na lidské zdraví," zdůraznil kapitán Hanudel'. Navíc dodal, že pro zajištění bezpečnosti všech vojáků v týmu se tzv. breacher učí správné určení nálože, zásady jejího umístění a stanovení pozice týmu. „Možné jsou čtyři hlavní varianty. Ideální je pozice týmu v jiné místnosti, za rohem nebo tak, aby na nálož neviděl, a v poslední řadě za překážkou, která působící tlak snižuje. K tomu se využívá např. breacher blanket, za který se tým ukrývá.“

Důležité je pro budoucí řídící kurzu v provádění násilných vstupů do objektů, aby naučili vojáky především dodržovat bezpečnostní opatření. „Kromě jiného jim chceme ukázat, že se toho nemusí bát. Chceme je zaškolit v konstruování a umísťování náloží a vůbec celou taktiku, která je k tomu nutná,“ doplnil instruktor z Chrudimi. „Při výcviku se budeme nejvíce zaměřovat na individualitu, aby ti vojáci byli schopni pracovat samostatně bez dalších nadřazených nebo zkušenějších kolegů. Chceme se soustředit přímo na jednotlivce,“ přiblížil své představy o budoucím výcviku instruktor ženijní přípravy u 601. skupiny speciálních sil Prostějov.

„Jsem rád, že se to povedlo. Že se dala dohromady parta lidí, kteří tomu rozumí, a během krátké doby se jim podařilo to dotáhnout do finální podoby. Teď je potřeba k tomu dokoupit patřičný materiál a ten standardizovat,“ zhodnotil průběh kontroly plnění úkolu armádní generál Opata.

První kurz se uskuteční v půlce února v Prostějově a druhý na konci března v Bechyni. Každého se zúčastní maximálně 15 vojáků.

Text: kpt. Zuzana Králová, prap. Petr Dohnal